

FARSKÝ LIST

4. august – 10. august 2025, číslo 608

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301

Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

BIBLIA PRE VŠETKÝCH

MOJŽIŠ V MODLITBE

V knihe Exodus 33,12-17 nachádzame jeden z najdojemnejších textov v celých svätých Písmach ohľadne modlitby.

Mojžiš úpenlivo prosí Boha, aby sa mu dal poznať, aby sa mu zjavil. Ponorený je v mori pochybností, lebo nedokáže predvídať tohto Boha, ktorý sa zjaví a stratí sa, tohto Boha známeho i neznámeho. Mojžiš je zvyknutý, ako každý človek, poznať veci a osoby po mene a preskúmať ich vlastnými rukami až do hĺbín ich bytia.

Mojžiš mnoho ráz počul Boží hlas, videl jeho znaky, divy a zázraky pri mnohých príležitostiach, ale Boh aj naďalej zostáva pre neho, a najmä v kritických momentoch veľký absentér, veľké tajomstvo, ktoré nemôže obsiahnuť. Mojžiš pochopí, že okrem Božieho hlasu, okrem jeho znamení, divov a zázrakov, ktoré sú iba pre vymedzené momenty, a po ktorých pre neho nasleduje samota, musí nájsť inú cestu, aby sa skontaktoval s Bohom. A touto cestou bude modlitba.

Skutočne, modlitba je najdokonalejší spôsob, ako sa človek stretne s Bohom. Tu niet možnosti podvodu. Tu zostane človek slobodný od falošných ilúzií a preludov. Tu ostane človek voľný od svojich neurotických aktivít, hoci by boli akokoľvek sväté a jeho vzťah s Bohom sa umiestňuje do autentickej roviny Ty - ja.

V tomto modlitbovom stretnutí Mojžiš počuje od Boha slová, ktoré môžeme nazvať neslýchané: "Našiel si milosť v mojich očiach a ja ťa poznám podľa mena!" (Ex 33,17).

Koreňom každého modlitbového postoja je presne to, že Boh pozná tvoje meno a že ty poznáš meno Boha.

Aká bola Ježišova modlitba?

Z evanjelií vieme, že Ježiš sa často modlil, dokonca strávil celé noci v modlitbe. Z mnohých evanjeliových pasáží, ktoré nám hovoria o Ježišovej modlitbe, si vyberieme jednu, ktorá nám rozpráva o rýdzom vzťahu Ježiša so svojím Otcom. Myslím tým Ježišovu agóniu, vyrozprávanú sv. Lukášom v hlave 22, 39-46.

Tu sa objaví Ježiš v opravdivom boji; a práve toto je podstatou modlitby; zápas konať svoju vôľu, alebo Božiu vôľu.

Ježiš kľáči na kolenách a hovorí: "Otče, ak chceš, vezmi odo mňa tento kalich! No nie moja, ale tvoja vôľa nech sa stane!" (Lk 22,42).

Vo sv. Markovi 14,36 hovorí ešte priamejšie: "ABBA, OTČE! Tebe je všetko možné. Vezmi odo mňa tento kalich. No nie čo ja chcem, ale čo ty."

V zápase bez oddychu, Ježiš zoči-voči strachu a úzkosti, ktoré ľudsky pociťuje pred smrťou, modlí sa takým spôsobom, ktorý predpokladá úplnú novotu v celej modlitbovej skúsenosti izraelského ľudu; vojsť do modlitby, nie aby uspokojil seba samého, nie preto, aby Boh vykonal tvoju vôľu, ale - a tu je to nové - aby vykonal vôľu Božiu.

Keď Ježiš, kľáčiac na kolenách povie: "tebe je všetko možné", hovorí tým, že Bohu je možné zrieknuť sa dokonca i vlastnej vôle, aby vykonal vôľu človeka. A takáto je skúsenosť Izraela na púšti; prinútiť Boha, aby konal ich vôľu. Preto počujeme v žalme 95, 8-9 túto

Božiu sťažnosť: "Kiež by ste počuli dnes jeho hlas: "Nezatvrdzujte svoje srdcia, ako v Meríbe, ako v deň Masy na púšti, kde ma pokúšali vaši otcovia, skúšali ma, hoci skutky moje videli."

Pre Ježiša vojsť do modlitby znamená vojsť do Božej vôle; vojsť do utrpenia. Preto čítame v Lukášovi 22,44: "A on sa v smrteľnej úzkosti ešte vrúnejšie modlil, pričom mu pot stekal na zem ako kvapky krvi." Tieto kvapky krvi, ktoré stekajú po Ježišovej tvári, ohlasujú dopredu umučenie, ktoré sa má dokončiť o pár hodín neskôr; preto jeho modlitba je modlitbou, v ktorej ponúka svoj život. Takže v kresťanskej duchovnosti modlitba a umučenie sú nerozlučne spojené, a to nie je fatalistický postoj, ale je to umučenie, ktoré nám udeľuje večný život. Ako dôsledok Ježiš povie: "Otec ma preto miluje, že ja dávam svoj život, a zasa si ho vezmem" (Jn 10,17).

STÁNOK ZJAVENIA

"A Mojžiš vzal stánok a postavil mimo tábora, neďaleko tábora a nazval ho stánkom zjavenia. Každý, kto sa chcel obrátiť na Pána, chodieval von k stánku zjavenia, čo stál mimo tábora" (Ex 33,7). Stánok zjavenia je akýmsi druhom svätyne, kde sa uschováva archa zmluvy, v ktorej sú tabule zákona. A Jahve sa rozhodol, že tu bude prítomný, aby Mojžiš a všetok izraelský ľud s Ním mohol konzultovať. Na rozdiel od náboženstiev ostatných susedných národov pre ktoré ich boh je niekto skrytý, s ktorým sa nedá nadviazať vzťah, lebo je mimo ich skutočnosti. Jahve, Boh Izraela je Boh blízky; niekto, kto je trvale prítomný. Niekto, s kým sa dá viesť dialóg a konzultovať. Jahve prostredníctvom tohto stánku zjavenia ustanovuje tak prítomnosť uprostred ľudí; mohli by sme povedať, že Boh vychádza v ústrety človeku, aby ho zbožstil, ako nám to

hovorí sv. Peter: "Tým nám daroval vzácne a veľmi veľké prisľúbenia, aby ste sa skrze ne stali účastníkmi na božskej prirodzenosti" (2 Pt 1,4).

To, čo púta našu pozornosť v hore citovanom texte z knihy Exodus je, že stánok zjavenia - miesto Božej prítomnosti, miesto, kde sa Boh zjavuje človeku - bol mimo tábora Izraelitov: "Každý, kto sa chcel obrátiť na Pána, chodieval von k stánku zjavenia, čo stál mimo tábora" (Ex 33,7).

Ak tento stánok zjavenia, toto sväté miesto, kde sa človek môže rozprávať s Bohom, je mimo tábora Izraelitov, akože nemať na mysli to najväčšie sväté miesto zjavenia sa Boha, ktorým je Golgota a ktorá sa takisto nachádza mimo tábora Izraelitov, čiže mimo Jeruzalema?

A naozaj, v Jn 19,17 čítame, že: "Ježiš si sám niesol kríž a vyšiel na miesto, ktoré sa volá Lebka, po hebrejsky Golgota."

Prečo neukrižovali Ježiša v Jeruzaleme? Pretože Jeruzalem bolo sväté mesto, Božia sláva bola prítomná v chráme, ktorý bol dominantou mesta. Bola by to urážka, keby sväté mesto ako bol Jeruzalem ostalo poškvrnené krvou niekoho ako bol Ježiš, ktorý bol považovaný za rúhača a nečistého. Lebo takto Izraeliti hovorili Ježišovi: "je to smeť, odpad, vyhodme ho odtiaľto a nech zomrie mimo Jeruzalema, aby Božia sláva, ktorá prebýva v chráme, nebola zakalená." A naložia Ježišovi kríž, vyženú ho ako zločincina, ako toho čo prestúpil zákon, von z Jeruzalema smerom na Golgotu.

To čo si ale Židia neuvedomili je, že Božia sláva a svätosť, ktorá bola v chráme, opustili toto miesto a spočinuli na pleciah tohto zločincina, ktorý nesúc kríž kráčal na Golgotu. Dojemné tajomstvo Božie, ktoré nám pripomína už

prorok Izaiáš: "Veď myšlienky moje nie sú myšlienky vaše a cesty vaše nie sú cesty moje. Ako sú nebesá vyvýšené nad zem, tak sú cesty moje vysoko od ciest vašich a moje myšlienky od myšlienok vašich" (Iz 55,8-9). Sv. Pavol nám komentuje v liste Hebrejom práve tento aspekt; mať za stredobod kríž, čo je jedným z najväčších vrcholov kresťanskej duchovnosti: "Preto aj Ježiš, aby posvätil ľud svojou krvou, trpel za bránou. Vyjdime teda k nemu von z tábora a znášajme jeho pohanenie. Lebo tu nemáme trvalé miesto, ale hľadáme budúce" (Hebr 13, 12-14).

Vidíme teda hlbokú súvislosť medzi stánkom zjavenia a ukrižovaným Ježišom; oboje mimo tábora a oboje privilegovaným miestom. Či nepovedať o jedinom bode stretnutia medzi človekom a Bohom; jediné miesto, kde Boh hovorí s človekom z tváre do tváre. A takto to vyjadruje kniha Exodus 33,11: "Pán však rozprával s Mojžišom z tváre do tváre, ako keď sa niekto rozpráva so svojím priateľom." Keď je kresťan "ukrižovaný pre svet", ako hovorí sv. Pavol, je živý pre Boha a on sa už viac pred ním neskrýva; rozpráva sa s Ním z tváre do tváre, ako sa človek rozpráva so svojím priateľom.

Končím dodatkom, že jeden z najkrajších titulov, ktorý dali prví kresťania Panne Márii, je práve tento: stánok zjavenia.

MOJŽIŠ ZOSTUPUJE Z VRCHU (1)

Boh znova volá Mojžiša na vrch Sinaj, aby obnovil zmluvu s izraelským ľudom (Ex 34,1). Vrch, v kontexte svätých Písem je privilegovaným miestom zjavenia sa Božej slávy. Abrahám a Izák vidia Božiu slávu na vrchu Morja vo chvíli obety, v ktorej sa objavuje, tak ako to hovoria svätí cirkevní otcovia, viera na zemi. A je to vrch Blahoslavenstiev, kde obdivuhodne vyžaruje

Božia sláva, kde sa nám dáva Reč na vrchu - vrchol zjavenia sa Boha človekovi. A napokon na vrchu Golgota, kde žiari v celej svojej nádhere sláva Boha v spojení so svojím ukrižovaným Synom; neba so zemou, naplňajúc svet soľou, svetlom a kvasom, čím umožňuje, aby bol človek zbožštený. Nuž teda dobre, Mojžiš dostane tabule zákona, to znamená zmluvu medzi Bohom a človekom na vrchu Sinaj a ostáva hlboko naplnený Božou slávou. V Písmach sa hovorí: "Tvár jeho žiarila od rozhovoru, ktorý mal s Bohom" (Ex 34,29). A je to vtedy, keď sa človek intimne zbliži s Bohom, ostáva osvietený kúpeľom svetla, ktoré nezhasne. Ak sme synmi svetla a priblížime sa k Bohu, sme mu podobní, ako to hovorí sv. Ján: "Milovaní, teraz sme Božími deťmi, a ešte sa neukázalo, čím budeme. Vieme však, že keď sa on zjaví, budeme mu podobní, lebo ho budeme vidieť takého, aký je" (1 Jn 3,2). To znamená, ak sa priblížime k Bohu a vstúpime do jeho vôle, realizuje sa v nás najhlbší zmysel Božieho stvorenia; najdokonalejšie naplnenie, veď človek bol stvorený na obraz a podobu Božiu (Gn 1,26). Ježiš Kristus, obraz neviditeľného Boha, ako nám hovorí sv. Pavol (Kol 1,15), je Bohom a zároveň dokonalým človekom; je novým Adamom, v ktorom Božie stvorenie dosahuje plnosť. V ňom a skrze Ježiša Krista sa človek môže priblížiť k Bohu, lebo sám Ježiš Kristus sa definuje ako cesta. "Ja som cesta, povie Ježiš" (Jn 14,6), a potom pridá: "Nik nepríde k Otcovi, iba cezo mňa", a preto židia volali prvých kresťanov stúpecami cesty. Ak sa Mojžišova tvár stala žiariacou v tomto stretnutí s Bohom až do takej miery, že keď sa rozprával so svojím ľudom musel si na tvár položiť závoj (Ex 34,33-35), tak aj Ježiš, "svetlo

sveta", (Jn 8,12) žiariaca tvár Otcovej slávy, si položí závoj pred ľuďmi, aby ho spoznali iba tí, ktorí sa skrže proces obrátenia stávajú synmi svetla.

Tento závoj, ktorý si Ježiš kladie pred ľuďmi, je jeho človečenstvo, ktoré je ako odpad priklincované na kríži. Prorok Izaiáš nám odhaľuje túto zahalenú Ježišovú tvár vo štvrtjej piesni o Služobníkovi Pána: "Nemá podoby ani krásy, a nemá výzoru, by sme túžili po ňom. Opovrhnutý a posledný z ľudí, muž bolestí a útrap znalý, pred akým si zakrývajú tvár, opvhrnutý, ani sme si ho nevážili" (Iz 53,2-3). A ďalej vo verši 11, v tej istej hlave hovorí: "Po útrapách duše svojej nahládí sa dosýta." Po Ježišovi neskôr každý učeník, aby pokračoval v jeho poslaní, poniesie na svojej tvári tento závoj sluhu Jahveho; to značí byť nenávidenými a opovrhovanými synmi tohto sveta, ale to nezabráni, aby žiarili Božím

svetlom, pretože boli už vzkriesení s Ježišom Kristom. A tak v knihe Zjavenia čítame: "... budú hľadiet na jeho tvár a na čele budú mať jeho meno. Noci už nebude a nebudú potrebovať svetlo lampy ani svetlo slnka, lebo im bude žiariť Pán Boh a budú kralovať na veky vekov" (Zjv 22,4-5).

Tieto slová, ktoré sa naplňajú v kresťanoch, čo stratili svoj život pre Ježiša a pre jeho evanjelium (Mt 16,25-26), sa po prvý raz vyplnia v prvom mučeníkovi cirkvi, sv. Štefanovi, ktorý bude vzorom všetkých kresťanov budúcich pokolení.

Naozaj vidíme, ako tvár sv. Štefana žiarila, keď ho súdili: "Všetci čo sedeli vo veľrade, uprene naňho hľadeli, a videli, že jeho tvár je ako tvár anjela" (Sk 6,15). Číže Štefan je premenený, keď vidí Božiu slávu a vidí slávu Boha, lebo stratil svoj život pre neho.

	Čičava	Komárany	Memík
Po	<i>Siedmi svätí mladíci z Efezu</i>		
4.8.	18.00 +Emília, Ladislav (r.Stašková)		
Ut	<i>Svätý mučeník Eusignios</i>		
5.8.		18.00 Veľká večereň	
St	Premenenie nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista		Odporúčaná sviatoč. Myrovanie
6.8.	17.30 *ZBP farnosť	19.00	16.00
Št	<i>Prepodobný mučeník Domécius</i>		
7.8.			
Pi	<i>Svätý vyznávateľ Emilián, kyzický biskup</i>		Zdržanlivosť od mäsa
8.8.			
So	<i>Svätý apoštol Matej</i>		
9.8.			
Ne	Deviata nedeľa po Päťdesiatnici		
10.8.	Odpust v Klokočove		
	9.15 *ZBP Jozef Janočko	11.00	7.30 *za farnosť

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete